

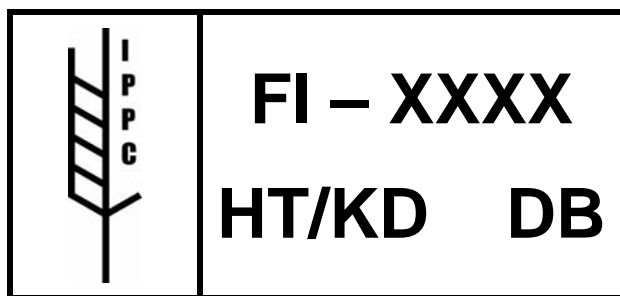
Puisen pakkausmateriaalin käsittely- ja merkintävaatimukset kansainvälisessä kaupassa – ISPM 15 -standardi

YK:n maatalous- ja elintarvikejärjestö FAO on laatinut IPPC (International Plant Protection Convention) -sopimuksen perusteella puista pakkausmateriaalia koskevan ISPM 15 -standardin, jossa määritellään pakkausmateriaalille käsittely- ja merkintävaatimukset. Sen tarkoituksena on estää kasvintuhoojien leviäminen maasta toiseen pakkausmateriaalin mukana. Monessa maassa (ks. liite) standardin mukaiset käsittely- ja merkintävaatimukset ovat maahantuonnin edellytyksenä.

Suomessa standardin mukaisen merkinnän käyttöoikeuden myöntää Elintarviketurvallisuusvirasto Evira. Merkinnän saa tehdä vain toimija, jolle Evira on myöntänyt merkinnän käyttöoikeuden ja antanut tunnusnumeron. Merkinnän käyttöoikeuden voi saada saha tai puutavaran kuumennuskäsittelylaitos, puisen pakkausmateriaalin valmistaja, viejä, huolitsija tai muu toimija. Suomessa standardin mukainen kuumennuskäsittely tehdään pääasiassa sahatavaran kuivauksen yhteydessä. Kasvinterveysasetuksen mukaan pakkausmateriaalin valmistuksessa käytettävä puutavara tulee olla varustettu käsittelymerkinnällä. Katso tarkemmin Eviran ohje nro 14407.

ISPM 15 -standardin mukainen merkintä puisessa pakkausmateriaalissa (ks. malli) korvaa aiemmin vaaditun kasvinterveystodistuksen ja ennen standardin voimaan tuloa käytössä olleet merkinnät. Niihin maihin, joissa ISPM 15 -standardi on otettu käyttöön, ei enää vaadita kasvinterveystodistusta puiselle pakkausmateriaalille, eikä kasvinterveystodistusta voi käyttää standardin mukaisen merkinnän sijasta.

Malli ISPM 15-standardin mukaisesta merkinnästä:

Selitys:

- FI Maatunnus, valmistusmaa
- XXXX Merkinnän haltijan tunnusnumero
- HT tai Kuumennuskäsittely (heat treatment)
- HT/KD Kuumennuskäsittely uunikuivauksen yhteydessä(heat treatment / kiln dried)
- DB Kuorinta

Standardin mukaiset käsittely- ja merkintävaatimukset

ISPM 15 -standardin vaatimuksena on, että pakkausmateriaali on valmistettu kuoritusta (DB) ja kuumennuskäsittelystä (HT) puusta. Varminta on käyttää puuta, jossa ei ole hyönteisten tai toukkien jälkiä. Kuumennuskäsittely (HT) on tehtävä niin, että puun lämpötila sydänosaa myöten on vähintään 56 °C 30 minuutin ajan. Puutavaran uunikuivaus (HT/KD) hyväksytään Suomessa standardin mukaiseksi kuumennuskäsittelyksi, jos kuivausprosessin aikana kuivauskammion ilman lämpötila on yhtäjaksoisesti vähintään 65 °C 20–24 tunnin ajan. Lämpökäsittelyajan tarve riippuu puuaineksen paksuudesta ja kerralla käsiteltävän puun määrästä sekä käsittelylämpötilasta. Metyylibromidikaasutus (MB) on myös standardin mukainen käsittely. Metyylibromidin käyttö on Suomessa kielletty, mutta muualla kaasutetun pakkausmateriaalin tuonti Suomeen on sallittua.

Merkintä on tehtävä puuhun näkyvästi ja pysyvästi (leima, polttoleima tai maalaamalla) pakkauksen kahdelle puolelle. Merkintää ei saa tehdä varoituksissa käytettävällä punaisella tai oranssilla värillä.

Koskee tuontia ja vientiä

ISPM 15 -standardin vaatimukset koskevat sekä tuontia että vientiä. Kaiken Suomeen EU:n ulkopuolisista maista (Sveitsiä lukuun ottamatta) tuotavan puisen pakkausmateriaalin on oltava standardin mukaisesti käsiteltyä ja merkittyä. Vaatimus on ollut voimassa 1.3.2005 lähtien. EU-alueen sisällä puisen pakkausmateriaalin ei tarvitse täyttää ISPM 15 – standardin vaatimuksia lukuun ottamatta Portugalia, josta tuotava puinen pakkausmateriaali pitää olla siellä esiintyvän mäntyankeröisen vuoksi käsiteltyä ja merkittyä standardin mukaisesti.

Vietäessä pakkausmateriaalia EU:n ulkopuolisiin maihin, on selvitettävä, edellyttääkö vastaanottajamaa ISPM15 -standardin vaatimuksia tuonnille (ks. liite). Joillakin mailla voi olla standardia tiukempia vaatimuksia. Esimerkiksi Australian vaatimuksena on, että puisen pakkausmateriaalin on oltava ISPM15 -vaatimusten lisäksi täysin kuoretonta.

Koskee kaikkea puista pakkausmateriaalia

ISPM 15 -standardin vaatimukset koskevat sekä havu- että lehtipuusta valmistettua pakkausmateriaalia. Vaatimukset eivät kuitenkaan koske puuperäisiä teollisesti valmistettuja materiaaleja kuten vaneria, lastu- ym. levyjä eikä alle 6 mm puuainesta. Puiseksi pakkausmateriaaliksi luetaan mm. kuormalavat, alustat, kehikot, kelat, laatikot ja rasiat, tynnyrit ja pytyt sekä tuki- ja välipuu. Standardin vaatimukset koskevat viennissä myös puutavaraerien tuki- ja välipuita. Standardia sovelletaan sekä uuteen että käytettyyn puupakkauksmateriaaliin. Korjattaessa merkittyä pakkausta, on siihen käytettävä vaatimukset täyttävää puutavaraa. Korjauksessa käytetty materiaali on erikseen merkittävä. Merkitsemättömät vanhat pakkaukset saadaan vastaamaan standardin vaatimuksia, kun ne käsitellään ja merkitään standardin mukaisesti. Merkintää saa käyttää vain puumateriaaliin, joka täyttää standardin vaatimukset.

Standardi ei koske vaatimukset täyttävää ja merkittyä puutavaraa eikä puista pakkausmateriaalia silloin, kun viedään tai tuodaan pelkkää pakkausmateriaalia (esim. tyhjiä kuormalavoja). Näitä koskevat puutavaran vienti- ja tuontivaatimukset. Suomeen tuotaessa standardi ei koske puutavarakuormien tuki- ja välipuita, joiden on täytettävä puutavaran tuontivaatimukset.

Merkintäoikeuden hakeminen ja myöntäminen

Puisen pakkausmateriaalin merkintäoikeutta haetaan Eviralta, joka tekee kirjallisen päätöksen ja antaa hakijalle merkissä käytettävän tunnusnumeron. Eviran antama tunnusnumero on yritys- ja toimipaikkakohtainen. Merkintäoikeuden haltija hankkii tarvittavat leimasimet tai muut merkintävälineet ja vastaa siitä, että merkintä tehdään vain standardin vaatimukset täyttävään puiseen pakkausmateriaaliin ja ainoastaan päätöksessä mainitussa paikassa (osoitteessa). Katso merkintäoikeutta koskevat tarkemmat vaatimukset Eviran ohjeesta nro 14407.

Eviran ja TE-keskusten kasvintarkastajat tekevät merkin käyttöön liittyviä tarkastuksia. Eri maiden viranomaiset tarkastavat maahantuotavien pakkausten ISPM 15-standardin mukaisuutta ja vastaavasti EU-maat tarkastavat tuonnin yhteydessä puista pakkausmateriaalia.

Lisätietoja asiasta antavat Evirassa:

Otto Hukka (02077 25160), Kari Nurmi (02077 25041), Esko Viikari (02077 25151),
Atro Virtanen (02077 25047) sähköposti etunimi.sukunimi@evira.fi, internet: www.evira.fi.

Englannin-, ranskan- ja espanjankielinen ISPM 15 – standardi on internetissä osoitteessa:
<http://www.ippc.int/IPP/En/isp15.jsp> (linkki standardiin myös Eviran internetsivuilta).